

„Ahoj, oci, rád ťa počujem...“

„... Nie, neboj, operácia dopadla dobre...“

„... Tak už vieš, čo všetko nemôžem. Cítim sa ako v kletke, ešteže sa Barborka a Matteo o mňa starajú...“

„... Áno, ak všetko dobre dopadne, balíme a letíme domov... Kedy? Najskôr o dva týždne.“

„... Tiež doma pozdravuj – maminu, Marcelku aj brata!“

„... a odkáž Duškovi, že aj ja sa naňho veľmi teším...“

Väčšina z nás túži po tom, aby sa naše sny stali skutočnosťou. Nadchnúť sa niečím, ísť si za tým za každú cenu a vyniknúť. Dať svojmu životu zmysel.

Príbeh, ktorý chcem rozprávať, je o pozoruhodnom životnom spojení vzdelaného muža – otca starajúceho sa obetavo o rodinu, ktorého život je naplnený futbalom, so synom, ktorý otcove sny o dosiahnutí hviezdneho futbalového neba naplnil. Stávame sa tak, podľa môjho názoru, svedkami niečoho jedinečného. Najmä keď sa dozvieme viac o tom, kde a do akej rodiny sa narodil. Takmer by sme mohli povedať: kde sa vzal, tu sa vzal.

Bez listovania v Mendelových zákonoch dedičnosti ale môžeme s istotou konštatovať, že sa Martin Škrteľ podal na otca.

„Na tretíkrát, konečne,“ pritakal otec, pán Dušan Škrteľ, „a, úprimne vám hovorím, už som tomu ani veľmi neveril.“

Útulný altánok v záhrade domu Škrteľovcov je plný futbalových exponátov. Na krbe stoja poháre, na stenách visia artefakty domáceho i zahraničného pôvodu. Zvlášť vyniká sekcia Liverpoolu.

„Vidím tu aj vlajocku Sparty, to ma teší,“ podotknem.

„Asi keď hral Liverpool na Letnej,“ odhaduje môj hosťiteľ. „Inak skromná spomienka na federálnu ligu. Aj táto zbierka mi pripomína, kam to až Maťko dotiahol. Som na neho neskutočne hrdý. Ale tá hrdosť sa vo mne večne mieša s obavami o jeho zdravie. Veď už sa toľkokrát zranil...“

Aká nádherná môže byť stelesnená vášeň zo športu i napriek tomu, že občas spôsobuje bolesť na tele i na duši. Oproti takej vášni práve teraz sedím a počúvam spoveď muža, ktorý za všetky tie roky slávnych kapitol Martinovho príbehu vidí za oponou jeho úžasnej kariéry život, ktorý je možno sám o sebe všedný, ale práve preto zložitý, či až tvrdý.

„Futbalu som podľahol, keď som po prvýkrát kopol do lopty. A keď som ho prestal hrať, stal sa zo mňa pasívny konzument. Preto ho budem prežívať tak intenzívne až do konca svojho života. Moja žena hovorí, že som od neho závislý, momentálne hlavne čo sa týka futbalu v televízii: zízam na zápas a vyzerá to, že netuším, kto hrá s kým a prečo. Ale tak to nie je, vo všetkom mám prehľad.“

So svojím o tri roky starším bratom Ivanom (v súčasnosti je Ivan Škrteľ starostom obce Ráztočno) sme hrali v drese našej obce od žiakov cez dorast až po Áčko dospelých. Bol to síce fut-

bal viac-menej na okresnej úrovni, ale keď sme vybojovali postup do vyššej okresnej súťaže na celé dve sezóny, bol to životný úspech. Vtedy sme boli ochotní obetovať futbalu úplne všetko.

Ešte ako žiaci sme hrávali v nedeľu doobeda. To bol ale problém, keďže zápas kolidoval s omšou v našom kostole Narodenia Panny Márie. Ale aj to sa nám podarilo vyriešiť: večer sme si schovali kopačky do predzáhradky a na druhý deň doobeda sme sa sviatočne oblečení vybrali do kostola. V pravý čas sme sa z omše vytratilí a utiekli sme na ihrisko. Samozrejme, prasklo to a bolo po zábave... Sranda to prestala byť, keď som neskôr musel zladíť náročnú futbalovú kariéru s povinnosťami hlavy rodiny. Deti, práca, stavba domu, do toho ešte i to moje prekliate koleno... Opakovane vyskakovalo, nasledovala punkcia za punkciou a pasívna liečba nie a nie skončiť.

„Chlapče, nerád ti to hovorím, ale ten meniskus musí ísť von,“ vyslovil lekár ortieľ a mne došlo, že s futbalom končím. Neviem, ako by som sa tým vyrovnal, keby som si v tom čase nevšimol, ako sa malý Maťko hrá s loptou bez toho, aby mu ju niekto strkal pred nos. Nemohol som sa dočkať dňa, keď ho uvidím ako futbalistu. Zároveň som však mal pochybnosti, či mu nefandím až príliš.

Ani vo sne mi nenapadlo, že raz budem otcom jedného z najlepších slovenských futbalistov hrajúceho v drese jedného z najslávnejších svetových klubov v samotnej kolíske tohto nádherného športu.“

*

Martin napísal domov esemesku, odložil mobil na pohovku, zaklonil hlavu a zavrel oči. Minimálne týždeň živorenia a potom

sa uvidí, čo kontrola. Ešte tak dlho sa bude v noci budiť, keďže spať v akomsi polosede nie je žiadna výhra.

Už ste sa niekedy ocitli v stave nútenej nehybnosti? Odsúdení, dá sa povedať, na ničnerobenie? Nie, nemyslím hneď to najhoršie, keď sú ležiaci pacienti odkázaní kvôli akémukoľvek pohybu volať na pomoc sestričku... Mimochodom, dodnes obdivujem, ako to môj otec zvládal. V ten istý deň, 29. mája 1953, keď Novozélandčan Edmund Hillary a nepálsky šerpa Tenzing Norgay ako prví pokorili Mount Everest, vyletel môj otec zo zadného sedadla skrz pretrhnutú strechu havarovaného tatraplánu do poľa. Vyviazol z toho, našťastie, „len“ s fraktúrou stehennej kosti a s množstvom pomliaždenín. Po tom, čo strávil mesiac v českolipskej nemocnici na izbe s dvadsiatimi nechodiacimi pacientmi, na tzv. extenzii, sme ho konečne privítali doma. V sadrovom pancieri od päty až po hrudný kôš nehybne ležal ďalších päť týždňov. V sparnom lete...

Rozmýšľam nad pacientmi, ktorým „ničnerobenie“ lekár doslova predpísal. Na prvý pohľad ich telu nič nie je. Vedeli by odbehnúť celé kilometre a nastrieľať množstvo gólov alebo efektívnym bránením odradiť strelca. Rukami by mohli napríklad uvariť sviečkovú, niečo zostrojiť alebo len niečo preniesť z miesta na miesto... Ale nič z toho nemôžu robiť. Predovšetkým sa musia vyvarovať akýchkoľvek aktivít, ktoré sú už vo svojej podstate prejavom nepokoja.

A čo tak sa pohodlne usadiť do kresla a začať liečbu knihou? Prečo nie? Ale deň po dni, od rána do večera? Prečítať jednu knihu, potom druhú, tretiu...

Sadnúť si za počítač? A nebolo by lepšie si ľahnúť? Alebo len tak prepínať televíziu? Radšej nechám telo odpočívať, ako ho namáhať.

Ak sa živíte športom, je na nevydržanie byť odsúdený k nečinnosti. O to viac to zamrzí v prípade, keď vám niekto tvrdí, že je to škoda, keďže ste práve v životnej forme.

Martina vyrušilo ticho z vedľajšej izby. Ešte pred chvíľou bolo počuť, ako sa Matteo hrá s hrkálkou zavesenou nad postieľkou. Zrazu prestal. Martin si nebol istý, či sa to stalo teraz alebo pred polhodinou, možno sám na chvíľu zaspal. Pomaly (ako mu to len telo dovoľovalo) sa vybral skontrolovať syna. Hlavne nekývať zbytočne hlavou a nepredkláňať sa, to by mohlo spôsobiť krvácanie.

Keď deti nie sú pod dozorom a naraz je ticho, niečo sa deje. Asi preto, lebo vymyslia niečo, čo by nemali robiť. Na tvári slovenského futbalistu, dobitej po mnohých úderoch lakťami a tvrdých súbojoch o loptu a teraz i trochu opuchnutej, sa objaví nepatrný úsmev. Osemmesačný chlapček spokojne zaspal v postieľke. Martin často chodieval pozorovať Mattea do detskej izby, nemôže sa na neho vynadávať. I Matteo sa usmieva, asi sa mu niečo pekné sníva.

V Liverpoole, 7. októbra 2011, priviedla Martinova priateľka Barborka na svet chlapca. Pôvodný termín pôrodu bol pätnásteho, ale lekári nevyhlásili ani skorší termín. Správa o narodení syna zastihla Martina v Žiline práve v čase, keď si tam plnil reprezentačné povinnosti. Gratuláciám sa síce, pravdaže, nevyhýbal, ale s pocitmi, ktoré ho úplne ovládli, chcel byť radšej sám, a preto opustil ihrisko. Myslel na Barborku, od hrdosti a dojatia sa mu tlačili slzy do očí.

Naozaj je zo mňa otec!?

Postupne sa zžíval s týmto pocitom a cestou za Barborkou a synčekom sa opäť vracal do nedávnej minulosti. Do školy v Ráztočne, odkiaľ v čase, keď ešte ani nevytiahol päty zo školy,

utiekol k futbalu do Prievidze, potom do Trenčína, kde ako študent gymnázia futbalom zaháňal smútok za domovom... a zrazu tá ponuka z Petrohradu. Och, ako sa mu tam zo začiatku nechcelo ísť! Mnohokrát ďakoval v duchu mame i otcovi, že mu vštepovali, ako sa má správať a čomu sa má vyhýbať, aby dosiahol to, čo chce. V zahraničí si neraz spomenul na ich múdre a láskavé rady. Nielen v Rusku, ale aj neskôr v Anglicku – ponuku hrať v Liverpoole mu zoslalo snáď samo nebo.

Tak veľmi by si prial byť Matteovi presne takýmto otcom: dôsledným a zároveň láskavým radcom a kamarátom, poznať jeho schopnosti a túžby a priviesť ho až na prah plnohodnotného, dôstojného života.

A práve v tomto citovom rozporení začal mať pochybnosti.

Dokázal by, ako jeho mama a otec, poslať desaťročného Mattea do neznámeho sveta, aby išiel za svojím snom a učil sa, bohvie kde, samostatnosti?

*

Len pred dvoma dňami ležal Martin Škrtel v nemocnici po operácii nosa. Už je to zopár týždňov, čo konzultoval s klubovým lekárom prípadnú chirurgickú operáciu nosovej priehradky. Postupne sa zhoršujúce drobné zranenia v oblasti nosných dutín viedli k podozreniu na vážnejšie komplikácie. Martin absolvoval predoperačné vyšetrenie a výsledok bol jednoznačný: operácia je nevyhnutná.

Vedel, do čoho ide. Nebola to jeho prvá operácia nosa.

Riaditeľ lekárskeho konzília FC Liverpool, doktor Peter Bruner, chcel vidieť obrancu na operačnej sále ešte pred 10. májom. Ani sám Martin nechcel zákrok odkladať. Mali síce s Bar-

borkou a s malým synčekom v pláne vrátiť sa hneď po sezóne na Slovensko, ale tých pár dní navyše v Anglicku kvôli rekonvalescencii im predsa rodinné plány na leto veľmi nenarušia. Operácia bola dohodnutá na najbližší možný termín, hneď po dvojjápase s Chelsea. Najprv si zahrá Liverpool proti modrým vo finále o Anglický pohár a tri dni po tom sa obe mužstvá stretnú v zápase 37. kola ligy na Anfield Road. Teda pokiaľ dovtedy nedôjde vinou nešťastného úderu k nejakým komplikáciám.

Martin si vydýchol. Zakončiť sezónu po ligovom zápase s Fulhamom, v ktorom by sa vyznamenal ako „vlastenec“, by bolo veľkým sklamaním. Fanúšikovia mu nič nevyčítali, príčinu prvomájovej prehry videli v šetrení si síl pred blížiacim sa finále Anglického pohára vo Wembley.

„Hrali sme s béčkovým tímom a nevyužili sme šancu na korekciu výsledku. Je ľahké všetko hodiť na Škrtela,“ obhajovali fanúšikovia hráča na sociálnych sieťach.

„Cottagers“ im dali riadne zabrať. Už v piatej minúte Škrtel nepresne odvrátil loptu, čo v okamihu využil Clint Dempsey a posunul ju Duffovi na krídlo. Tridsaťtiročný írsky internacionál centroval z ľavej strany a po tečovaní Kačanikličom v pokutovom území si lopta našla Škrtelov hrudník a od neho cestu do brány. Snaha domácich otočiť výsledok zápasu bola márna, čím umožnili Fulhamu v poslednom kole pred koncom ligy doťahnúť sa na v poradí ôsmy Liverpool.

Manko tridsiatich siedmich bodov na City a Manchester United (majstrom sa stalo City s lepším pomerom gólov) vo finálnych výsledkoch sezóny 2011/2012 určite nebolo dôvodom na smiech. Liverpool značné rozladenie z nie veľmi dobre vyvíjajúcej sa sezóny kompenzoval triumfom vo finále Ligového

Richard Kozohorský
Martin Škrtel – Odhodlaný bojovník

Prvé slovenské vydanie

Vydalo vydavateľstvo Lindeni v Bratislave v roku 2020

v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika

Číslo publikácie 2 149

Preklad Lucia Demková

Zodpovedná redaktorka Ivana Černáková

Technická redaktorka Jana Urbanová

Obálka, grafická úprava a sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač CENTA, spol. s r. o., Brno

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2020

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ALBATROS MEDIA